

Fremsat den 28. februar 2025 af Carl Andersen (LA), Steffen Larsen (LA), Betina Kastbjerg (DD),
Mai Mercado (KF) og Mette Thiesen (DF)

Forslag til folketingsbeslutning

om automatisk underretning af almene boligorganisationer om utryghedsskabende kriminalitet begået af beboere

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte et lovforslag inden udgangen af 2025 om at indføre en ordning, som pålægger domstolene i deres forberedende arbejde at tjekke op på, om der ved domsafsigelse er mulighed for opsigelse af den dømtes bolig, således de relevante almene boligorganisationer automatisk underrettes, når en beboer idømmes ubetinget fængselsstraf for utryghedsskabende kriminalitet.

Bemærkninger til forslaget

Forslagsstillerne ønsker at hjælpe de almene boligorganisationer med at skabe trygge by- og boligområder. Derfor ønsker forslagsstillerne at styrke deres muligheder for at kunne opsigse kriminelle m.v. fra deres almene boliger og opfordrer regeringen til at fremsætte et lovforslag, der sikrer, at de almene boligorganisationer automatisk underrettes, når en beboer idømmes ubetinget fængselsstraf for utryghedsskabende kriminalitet, jf. almenlejelovens § 90, stk. 10 (lovbekendtgørelse nr. 928 af 4. september 2019), således at beboerens lejemål kan ophæves.

Siden 2018 har de almene boligselskaber haft mulighed for at opsigse lejemålet for personer, der idømmes ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetslig retsfølge af frihedsberøvende karakter for utryghedsskabende kriminalitet, som har fundet sted i et alment boligområde og i en radius af 1 km fra den dømtes lejemål (lov nr. 1322 af 27. november 2018 om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og lov om leje). I sommeren 2022 blev disse regler strammet ved at gøre det muligt at igangsætte forarbejdet til en opsigelse, selv om dommen ikke er endelig, for at give boligorganisationerne mulighed for at kunne eksekvere hurtigere («Kriminelle lejere skal fremover kunne sættes hurtigere ud af deres bolig», sm.dk, den 9. juni 2022, lov nr. 890 af 21. juni 2022 om ændring af lov om leje af almene boliger, lov om almene boliger m.v. og retsplejeloven). Forslagsstillerne er tilfredse med disse regler, men mener også, at lovgivningens muligheder ikke benyttes effektivt nok i praksis.

Som det er i dag, er det nemlig svært for de almene boligselskaber at blive opmærksomme på, om beboere sigtes og dømmes for kriminalitet. Der sker ingen automatisk underretning, og derfor ved de ikke, om de har kendskab til alle relevante sager. Det gør deres indsats vilkårlig og mangelfuld, og beboerne kan ikke føle sig betryggede i, at der reageres på alle relevante sager. Det er en udfordring, som boligselskaberne selv italesætter og efterspørger handling på («Boligforeninger efterlyser information fra politiet om dømte lejere», Ritzau, den 21. juli 2024). Dette medfører store gener for bl.a. de almene boligorganisationer, som har et oprigtigt ønske om at skabe tryggere by- og boligområder og for nogle almene boligorganisationers vedkommende at komme væk fra diverse lister over parallelsamfund og udsatte boligområder.

Konkret foreslår forslagsstillerne at indføre en ordning, som pålægger domstolene i deres forberedende arbejde at tjekke op på, om der ved domsafsigelsen er mulighed for, at boligorganisationen kan opsigse den pågældendes bolig, og at underrette den almene boligorganisation herom.

Ifølge Justitsministeriet estimeres den foreslåede ordning at koste ca. 17,2 mio. kr. årligt i øget tidsforbrug hos domstolene. Justitsministeriet estimerer, at ca. 87 personer årligt (dømte inkl. øvrige medlemmer af deres husstand) vil kunne få opsagt deres lejemål. 41 heraf estimeres at være dømte kriminelle (Boligudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 26, folketingsåret 2024-25). Forslaget vil lette den administrative byrde for boligorganisationerne, der vil være forudsat, hvis organisationerne skal følge med i samtlige domstoles domsafsigelser.

Forslagsstillerne ser denne foreslåede justering som en overkommelig og nødvendig merudgift for at kunne implementere og håndhæve den lov, som et bredt flertal i Folketinget har vedtaget og strammet, og som vil skabe øget tryghed og forhåbentlig mindre kriminalitet i og omkring de mest udsatte boligområder.

Økonomiske konsekvenser

Ifølge Justitsministeriet estimeres den foreslåede ordning med ganske betydelig usikkerhed at koste 17,2 mio. kr. årligt i øget tidsforbrug i domstolene. Forslagsstillerne opfordrer til, at relevant finansiering anvises i dialog med partierne, som støtter forslaget, efterfølgende.

Administrative konsekvenser

Med betydelig usikkerhed estimerer Justitsministeriet, at opgavevaretagelsen kræver ca. 34 årsværk hos domstolene (Boligudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 26, folketingsåret 2024-25). Tilsvarende kan der forventes reducerede administrative udgifter for de almene boligorganisationer, som fremover ikke skal holde øje med domsafsigelser, men dog forholde sig til flere sager. Forslagsstillerne betragter ikke effektiv sagsbehandling ved de danske domstole som kolde hænder eller unødvendigt bureaukrati, men som en forudsætning for et velfungerende retssamfund.

Skriftlig fremsættelse

Carl Andersen (LA):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om automatisk underretning af almene boligorganisationer om utryghedsskabende kriminalitet begået af beboere.

(Beslutningsforslag nr. B 154)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.